

ENSV RIIKLIK EHTUSKOMITEE KULTUURIMÄLESTISTE RI
Eesti NSV mõisaarhitektuur

HÚURU

mōis M-18

HARRU

rajooh

SAUE

四

A N K E E T

EESTI NSV-s SAILINUD MÖISAHOONETE ESIALGSEKS INVENTARISEERIMISEKS

I Üldandmed

1. Möisa nimi: Hüru (Hüre)
(eestikeelne ja sulgudes saksakeelne)
2. Möisa liik: mõis
(peamõis, karjamõis, abimõis jne.)
3. Asukoht, aadress: Karju, Karju linn
(rajoon, külanoukogu)
end.maakond, end.kihelkond: Harjumaa, Keila
4. Kaugus km. suuremasti liiklusest, millisest ja mis suunas:
Tallinn - Paldiski vmt. oares
5. Valdaja või valdajad ja kasutajad:
.....
(asutuse või ettevõtte täielik nimetus)

II Möisaansamblti lühiseloomustus:

(hooned, haljastus, veekogud, väravai ja piirded; skitseerida hoonete asetus möisa südamikus, kirjeldada hooneid, packi ja muid rajatisi lühidalt, määrata juurdepääsuteed ja ilmakaared kogu möisa suhtes, kasutades lisalehte kui vajalik)

Tealisse on väljatult jo voldal, munaaga laubidasse. Erifased avanud latide suunas.
Munaaj moodustabid veijanduskesed infas-aadi
es m. aukovi/ praegu on com d'lesmeur :
moodustavad hoored hõimed, tõle see
jaoks on töövõimalus arvad vesiveski ja viiva-
kõök, sine-kivil pool jägf.

Moodustusansamblist on leitud üksine
või moodustatud maja, mis on Tallinn - Paldiski
vmt. as. res. (sõltuvaid väga vähe).

III Möisa peahoonet:

1. Planilaherdus (anda põhikorruse skemaatiline ruumijao tüs-
- lisalehel).
2. Välisarhitektuur ja detailid (hoone märkimisväärsete arhi-
- tekturelliste elementide ja detailide loetelu ning seisund)

Korduvalt mõneni üldatud. Algsel hoonel on kas
liitunud mõni hooneosal e. on vahipoli ümberlitske näiteks
algest hoonest mõndatud liitunud deele e. alikutumi-
mass (võib võib si paegne hoone on poligonnus algest
hoonet liitun.) Hoone hoode ja mõndatud liitadud
liitised piirdub mõndelitsibed.

Fassaadidessoni domineerivad ehitustest
mõjukatud liitendid — horisontaalsed ausapeekrid liitained,

3. Sisearhitektuur: põhigraafiline õmeli hoone tömeskab.
(loetleda ruumides kunstilisi elemente ja detaile: stukk-
dekoor seintel, laes; parkett - puit, kivi; laemaalingud,
seinaaalingud, ehisliistud seintel, paneelid, sambad,
pilastrid, seinakapid, peeglid, sepisdetailid, akjud, ka-
minad, ja märkida kus nad asuvad)

Jäme väga vihreale mõneni ja jõudelitsib-

le on ole alikutumi ajaloosilt kuni nüüdiseks.

Praegune hoone on ole veski eidosse läinud, seal

on ümberehitusega idanuar.

4. Keldriruumide kirjeldus:
(laekonstruktsioon, seinad, uksed, sepised, jne.)

IV yksikhoonete loetelu:^{x)}

Jrk. nr.	Hoone algne funktsioon	Vanus	Stiil	Arhitekt ^{xx)}	Materjal	Korru-	Telje-	Säilivus ^{xxx)}		
						seli-	lisus			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1.	Pehme	18.vj.			paeuni	1				lb
2.	Valitsejamaja									
3.	Mõisateenijate elumaja	18-19.vj.			paeuni	1				lb
4.	Aidad									läbirund
5.	Sõiduhobuste tallid									läbirund
6.	Tellakuur									läbirund.
7.	Kelder (eraldī ehitusena)									
8.	Kasvuhoone									

x) Hoone puudumisel tömmata lahtisse kriips.

xx) Arhitekti või ehitusmeistri mitteteadmisel jäätta lahter tühjaks.

xxx) Varemete korral märkida "varemed".

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11

9. Tööhobuste tallid

10. Karjalaudad

11. Viinavabrik

12. Piimakök

13. Vesiveski

14. Tuulik

15. Sepikoda

16. Rehi

17. Kuivati

18. Mõisakörts

19.

20.

21.

22.

19. saj.

paeuni 1

2.

18-19. saj.

paeuni 1

2.

1
2
3

V Park.

Pargi üldine seisund (hea, keskmne, halb); anda lühiiseloomustus kujunduse, pargiehituste ning veekogude kohta:

Mõningane haljasas inimese jaoks

VI Millised värvavaehitused, värvavad ja piirded mõisaansamblisse kuuluvad?

VII Mitu puiesteed ja missugusest suunast suunduvad mõisa, milline on nende seisund?

VIII Kas on mõisaansamblisse või selle vahetusse lähedusse ehitatud uusi hooneid, kuhu ja mis otstarbel?

IX Andmed mõisas ja selle ümbruskonnas leiduva mööbli ja muu inventari kohta (kus mida on säilinud ja millises seisundis):

X Varia.

Andmed mõisaomaniku kohta. Kas mõisa territooriumil on matmispaiku, kabeleid, riste, monumente? Kui mõisa perekonna matmispaik on khk. kirikuaias, siis missuguses kirikuaias või kalmistul?

XI Pärimused ja legendid.

Astuda kontakti inimestega, kes teavad pärimusi või legende või muid andmeid mõisa kohta või andmeid isikute kohta, kes on olnud kunagi mõisaga seotud; anda need lisalehel ankeedi juurde, ära märkides tingimata andmed küsitletud isikute kohta (nimi, vanus, aadress, amet - praegune, endine).

XII Andmed ankeedi täitja kohta:

Perekonna-, -ees- ja isanimi: ... Julian Grubav p. Misilde
 Töökoht, ametikoht ja eriala:
 VRV head töötaja
 Aadress: Tallinn, Luite 2d-9

ANKEEDI TAITMISE KUUPAEV:

15. jaan. 1976.

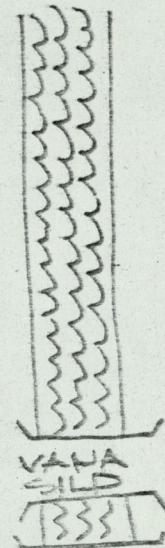
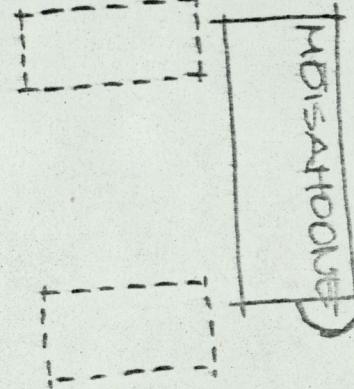
ALLKIRI:

Misilde

HÜÜRÜ

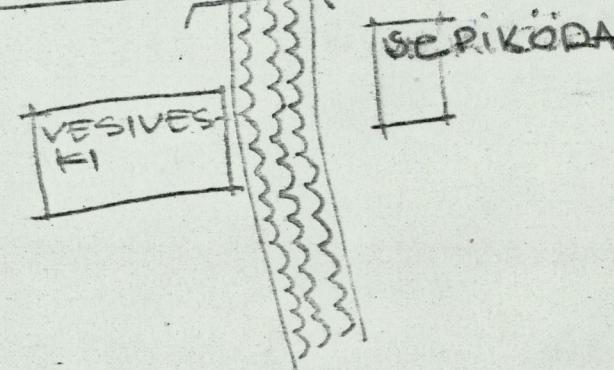
2 ←

- MÜÜBL VAREMED

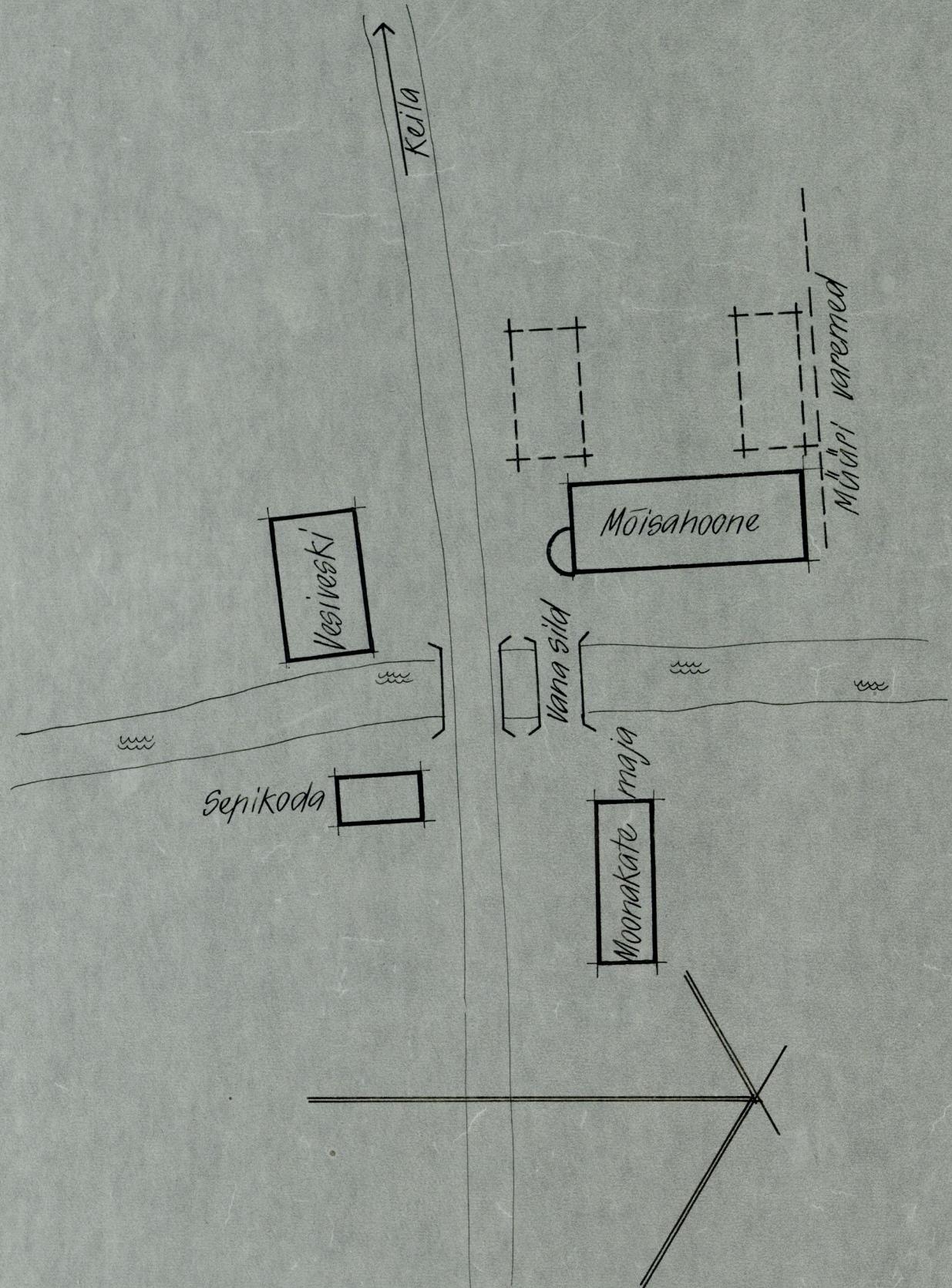
MOONAKATE
MAJA

KEILA

SERIKÖDA

Hiiuru mõis

9
ENSV Riiklik Ehituskomitee
Kultuurimälestiste Riiklik
Projekteerimise Instituut
Lai t. 81 Arhiiv nr. M-18

Eksperimentaalaneet "L"

Eesti NSV mõisaarhitektuuri

inventariseerimiseks.

Üldandmed

Mõisa nimi	Asukoht	Ajal.-topogr.	Ehitus-	Mär-
eesti- saks- keelne	rajoon k/n.	asukoht	Omanik, mälestis	ku-
	maa- kond	kihel- kond	kasu- taja	Vabar. Kohal. sed nim.

Hünn Hünn Hainu Haanu Hainu-
mae keila Haanu k/n
Saue sovk.

Märkused:

- 2 -

Mõisaansamblti peamised elemendid ja
nende säilivus.

Loetelu	Lühiiseloomustus	Kasutamine
		he a rahul halb dav
Peahoone ja selle Tealisseambu abu jõe vallal, sunage lähim ümbrus	SN. Mõisa maja on voodralt ja oblikult muuksi läbikud (piroguuse läbilõike mõnesab 19. saj. pärimes, muutuvast põhjelikud välise läbikud muu muundus - idafasseadil poltspuna allve on ja anuende vormist. Mõisa- maja väljaku uugud and väljant läätvet ja idest päravat Puiesteed alihased. xx saj. ümberehitised on loodust nikunud üksjääri — eralguve planeerimust Väravad, tarad mõisa eesel väljandul viividaan vanered).	
Park	eralse kompositsioon ei ole ainsat.	
Aiad		
Majapidamisõu		
Karjaõu		
Tööstushooned	ole ke paikneb seoses ja viuetöök.	
Varia	mõisast idasse abu meie ajast (18-19. saj.)	

Üksikhoonete loetelu x) ja säilivus xx)

Nr.	Nimetus	Materjal	Korru-Da-	Tehniline sei-	Kasuta-	Mär-	
			seli-	tee-	synd	mine	kü-
			sus	ring	hea rah.	halb hea	r.hb sed
1.	Peahoone	kivi	1	18-19.s.	halb	r.	
2.	Valitseja maja						
3.	Teenijate elumaja	kivi	1	18-19.s. hea	hea		
4.	Ait						
5.	Tall				varemed		
6.	Töllakuur						
7.	Laudad						
8.	Kasvuhooned						
9.	Viinaköök	paeuni		18 saj. (?)	halb	lb.	
10.	Piimaköök						
11.	Sepikoda						
12.	Vesiveski	paeuni	2	19 saj. hal.		rah.	
13.	Tuulik						
14.	Rehi						
15.	Varia						

x) Loetelu numbrid vastavad situatsiooniskeemi numbratsionile.

xx) Varemete korral märkida "varemed".

Lühikirjeldus ^{x)}

ansamblit, ehitiste, pargi, arhitektuuristeväikevormide jms. (kä mõisa inventari ja mööbli) kohta.^{xx)}

Teakosse ja nõvallosusest moodustusse osandeli (peahoone ja moodustab nn. aukos) ja viieskülgil läbi viisajus võib lugeda 18. sajandit. 19. sajandil on leovat moodustatud läbi viisakud. Esialgne arhitektuuriline ilmeline on viisakud ümberlaskustest väiges läinud. Praegu on viisakud vaid maaüle poolt, idasuunast. Mõisahosse vaidluses said maaüle poolt, idasuunast. Edapäevadi õne maaüle pügavaselle ~~ärkel~~ ja pseudotülide seeritusel pärinesid sellest vormishoiud. Siinmine planeering ei ole läinud.

x) Soovitaval vannuse, ümberehituste, hävimise jms. märkimisega koos vastava daatumiga. Kui andmed on saadud kohapeal, siis tingimata märkides andmete andja nimi, vanus, elukoht.

xx) Arhitektuurilt väärtslikumate hoonete lühikirjelduses on soovitav anda pilt väliserhitektuurist (materjal, viimistlus, katuse kuju, trepid, aknad, peasissekäik jne.), sisearhitektuurist (plaenilahenduse põhijooned, trepikojad), interjöörist (märkides silmapaistvamaid ehituslikke ja kunstilisi elemente ning detaile (laed, põrandad, ahhjud, kaminad, stukkilitised, maalingud jne.).

- 5 -

Kirjandus

Ürikuud

Ikonograafiline materjal

RSM 887:490 (a.1937)

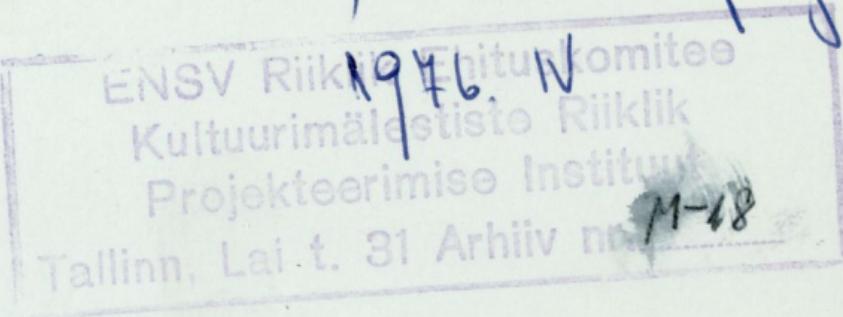
Suullised pärimused ja legendid

ENSV Riiklik Ehituskomitee
Kultuurimälestiste Riiklik
Projekteerimise Instituut
Lai t. 31 Arhiiv nr. M-18

Huumu mõis. Vana maantee 61d.

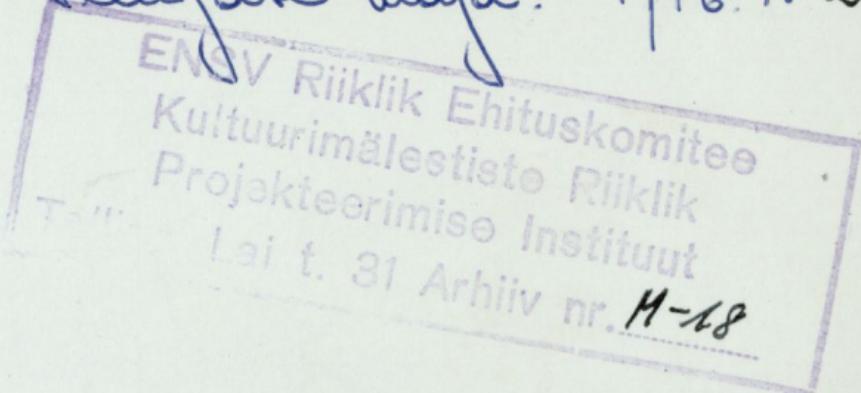
(seamal verxi). Vaade põjast.

Huumu mōis.

Teevijate maja. 1976. IV 12.

Huumu mõis. Pealisoove. Vaade 173.

Lõunafassaadile. 1976.IV

ENSV Riiklik Ehituskomitee
Kultuurimälestisto Riiklik
Projekteerimise Instituut

Tallinn. Lai t. 31 Arhiiv nr. M-18

Hüttne mäis.

Tealiseuse. Vaade 18 4.
Loomafotokaadile. 1976. IV

ENSV Riiklik Ehituskomitee
Kultuurimälestiste Riiklik
Projekteerimise Instituut

Tallinn, Lai t. 31 Arhiiv nr. M-18

Huuru mõis. Teadusne. Vaade infotar-
dile. 1976. IV

95.
ENSV Riiklik Ehituskomitee
Kultuurimälestiste Riiklik
Projekteerimise Instituut

Tallinn, Lai t. 31 Arhiiv nr. M-18

Huuru mäis.

Sepiuseda. 1976. IV

207.

ENSV Riiklik Ehituskomitee
Kultuurimälestiste Riiklik
Projekteerimise Instituut

Tallinn Lai t. 31 Arhiv nr. M-18

Huumus mõis. Veriveski. Vaade taastatud.

